

Vas vprašam, sinje skale:
Bo spet videl ljub' menè?
Te se govoriti bale!
Mal'ka glas mi kliče: »Ne!«

Tam pa žali me vodica,
'z suhe drage priškrblja,
dragega morda solzica!
men' opomba prestrašna.

Vetrea šep'ta mi pihljaj,
dahnem še enkrat lahko,
me tolaž' od boja dihljaj:
»Prišel, prišel dragi bo!«

Priti utegne, al' prepozno!
bom peščičica zemljé, —
da napis tolažbo grozno:
Prid', kjer ločit' ne preté!

Sonet

Lepo je videti, kak' v zelenjadi
vodíce od podnebja se plavijo,
al' kak' od sonca luči se bliščijo
predragih biserov lepí zakladi;

lepo je rože videti pomladi,
ki jutra prvi žarki jih zlatijo;
al' zvezde, ki očeta čast gorijo
na néba potih o polnočnem hladi.

Pa vse še lepše videt' je devico,
kateri cvetja ni še odpihala
strupena moč posvetnega viharja;

nedolžnost njena otemni danico,
očesi nje sta Kerubov zrcala,
'z lic njenih sveti se nebeška zarja.

Hrepenenje

(Iz Schillerja)

Srečna b'la bi moja duša,
ko bi znala 'z ječe pot;
tu v dolini solz jo skuša
le golj'fivih truma zmot!
Tam deželo, tam cvetlice,
tam vse lepši vidim svet:
O, da b' imel perutnice,
tjekaj hotel bi zletet'!

Strun prijetnih glas brenkljati
se od tamkaj vedno sliš',
sladki čutim duh pihljati,
k'ter'ga poln je paradiz;

zlate jablane šibijo
se od zlahtnega sadú,
tamkaj rože ne zgubijo
mraza zimskega cvetú.

Srečno biti je v lepavah,
k' večno v soncu se blišče,
pač prijeten v teh višavah
ozdravljuje zrak srcé.

Toda reka z'lo šumeča
š'roko stavi nam mejó,
moč valov je predereča,
srce upada mi srčnó.

Čoln se ziblje tam in vabi,
al' brodarja ugledat' ni;
pa le notri, če lih slabi,
oživljen' se jadro zdi!

Skusit', upati je treba,
ker ne mor' mo zvesti bit';
le skoz golo milost néba
znamo v to deželo prit'.

Iskana dežela

Kje med, kje vince nek' v potokih teče?
Kje sreča želj nobenih ne odreče?
Kje cvete brez morilnih bojev mir,
kipi breztrudnega veselja vir?
Dežela ta povsod iskana
Kolumbom, Cookom ni še znana!

Kje iskrnja ljubezen gospoduje?
Kje brez dobička čednost lepa sluje?
Kje srečni za sirote se bore,
pusti pastir življenje za ovcé?
Zgubljeni davno taki kraji!
Najemniki bežijo raji!

Kje najde si zažêlen pokoj duša?
Kje človek raja radosti okuša?
Kje sumnega resnica razsvetli,
zaupanja pobita obudi?
Prekrivajo meglé danico,
svetlejšé zarje porodnico!

Kje zóri delu dobremu vračilo,
kje tihim sužnosti solzá rešilo?
Kod pridem truden, o strmà skalad,
na počivalšča sladkega ploščad?
Nebo ozvezdeno se glási:
Tu zlati zacvetijo časi!

OPOMBA K OBJAVI

Na sprednjih straneh je pod naslovom *Prvi literarni delavci z loškega ozemlja* narejen poskus antologije del tistih slovenskih pesnikov in pisateljev, izvirajočih z loškega ozemlja, ki so se uveljavili v slovenskem slovstvu v prvih razdobjih njegovega razvoja.

Znano je, da je z imenom cerkvenih fevdalcev, ki so gospodovali tudi na področju Škofje Loke, povezan prvi slovenski literarnozgodovinski in jezikovni spomenik, *bržijski spomeniki*, ki so nastali verjetno za življenja freisinškega škofa Abrahama konec 10. stoletja nekje na freisinški posesti na Slovenskem Koroškem. Ti teksti nimajo torej nobene direktne zveze z loškim ozemljem, njih obstoj in izpričano zanimanje omenjenega freisinškega svetnega in cerkvenega vladarja za slovenske kraje pa nam more služiti kot kažiopot, kakšne so bile tedanje kulturnopolitične razmere na njegovi loški posesti. Neposredno z Loko je povezan šele slovenski zapis iz leta 1466, imenovan *škofjeloški rokopis*. Ta vsebuje v nemški horoskop vpisana slovenska imena za mesece, kot jih je zapisal neki Martin iz Loke.